

Indult - BETSBÖL Szom. 13. Jan. 1787.

Nints gyönyörűsebb dolog az emberi társaságban, mint a' tsendes békeslég, a' Hazafiaknak a magok forsokkal való megelekedések. Ezeknek szülő Anyja az emberi szeretettel tellyes szivből származott jó rendtartás, a' bölts Uralkodónak józan Torvényei. — Megirta vala tavaly a' Magyar Hirmondó homájoson, 'smost megint a' Közönféges Levelekből olvassuk, hogy a' F. Ts. és Királyi Birodalomban lévő minden Oskolák', Papok' számára egy közönféges irás fog minden órán Világ-eleibe bocsáttatni, melyszerént kinek kinek a' Papok és Prédikátorok között bizonyos Tsászfári és Királyi fizetése lévén; eltávoztatik az, hogy a' szegényebb Ekleziákban lévő Papoknak olykor az ekeszarvához is kozzájá kellettén nyúlni, hivataljokat nem tsak

az, hogy annak rendíszereént véghez nem vihették annak végben vitelére nemis mindnyájan voltak alkalmasok; mivel a' szegény Gyülekezetek is azt a' Papot vitték magoknak, a' ki ment, nem pe azt, a' ki a' Kegyelembéli tehetségekkel talpig fvala ruházatva. — Minden Közönfészes Papi iskolái Calsák öszvefognak tétetni, és abból fiznek Pálnak szintén ugy, mint Péternek.

Az Ezópus ketskét szopott Báránnya azt felel vala, hogy nem az az ő Anyja, ki ötet a' maga természeteki kívánfágából méhébe fogdavan, minekután egy néhány hónapokig ott hordozta volna, kénelenségbol szulte; hanem az, a' ki ötet a' maga emlőjén táplálja; mert ama természeteki kéntelenfég, pedig onként adott jóakarát. — Láfluk - egy onként nem természeteki kéntelenfégbol atyafágot vállalt éde Atyának fok ezer Gyermekekiozzul való szorgolmatoflágit. — Minnekuránna a' Mőnárkha minden Záfólió alatt lévő Hadifergeinek a' maga költségén egy egy Gyermek nevelő Oskolárállított volna-fel, melyekben a' Katonáknak Gyermekek minden gond és szüléjek költsége nélkül minden tudományokra tanítatnának és neveltetnének; — minekutánna Bétsben egy különő Házat állittatottvólmafel, melyben a' rendes házafág gyepűjén kívül lévő erőtlének a' magok természeteki terheket minden gyalázat és nagy költség nélkül letévén, az ártatlanoknak maga nevelő Dajkákat rendelt; — minekutánna az igaz szegények erántvaló rendelést fok helyyeken felállította volna; már most a' néminémüképpen boldogabb fors alatt születettekrolis kegyelmes Atyai módra gondolkodni méltoztatott: két Oskolákat állittatván-fel nem régiben Bétsben, melyek kozzul az edgyikben Fiu, a' máfikban Leány gyermekeket nevelő és tanító Dajkák

taníttatnak, a' nagyobb rangú emberek' magzattyaiknak számokra.

Hogy edgy harmadfél száz ezer külömbb külömbb féle nyelvből és Nemzetből álló ilyen népes városban, mint Béts, a' közönséges tsendesség-és bátorság kemény lábokon álljon, azt befzellik, hogy ő Fellege minden Utszáokban egy egy éjjeli vigyázó házar állíttatnafel, és az itten szolgálásban lévő mind Lovas, mind gyalog fegyveres népnek száma megfog fokasíttatni. — Az ugy nevezett *Ulánerek*, Lengyel Húszárok, nem fokára másokkal váltatnakfel. — Neápolybói minden órára várjuk a' Kúriert, kirol a' tartatik, hogy az ő Fellege Kerfonésusi uttyát megfogná határozni, és a' ki a' F. Muszka Tsászárné uttyarólis bizonyest tudna mondani; mivel még ez óráig is Muszka Országból kiem. indúlt. — Néneliyek ugy vétekednek, hogy még a' Kerfonésusi uttya előtt ő Fellege Budára fogna lemenni.

A' múlt vasárnap Gróf *Nyitzi Krlstóf* Ur ő Excellentiájá, mint Magyar Országának Ország-Birája, és Gróf *Jankovits* Ur ő Excellentiája, mint Tárnok mester, és a' Hét-férfiakból álló Torvényes Táblának Préseffe, a' Monárkhához való hűféget hitekkal petsételek-meg.

A' F. Monárkha ezen hónapnak 4-dikén költ kegyelmes rendelése szerent, minden Udvari pompákat, kéz tsókolásokat és térdhajtásokat, nem csak a' fobb Méltóságokra nézve, hanem az ő Instántziáit nyújtó legalább való Jobbágyaira nézve is egészzen és végképpen eltörölni méltóztatott, így szólván a' térdhajtásról: ez nem embert illet embertől, hanem csak az edgy Istennek adandó tisztelet. — No Dámák! 'S Patkontza Kifaszszonykák! kik a' szegény Legényt a' kéz nemtsókolásért parasztnak mondjátok, — mit feleltek?

Ezen hónapnak 8-dikán költö és közönséget tétetett rendelése szerént a' Monárkbának, a' Gyapjúnak külfő Országokból való béhozása, és kivite minden vám és harminzad nélkül megengedtetik, é hogy a' mézet ingyen evő Herékis leg alább a' léptsinálására alkalmatosítágot nyerhesse, a' Kerület béli Tisztviselőknek kegyelmesen parantfoltatik, hogy az olly helyeken, liöl a' fejrécépek kendert é lent fonní nem szokták, gyapjú fonásra alkalmaztatának.

Egy különös szomorú történet fordulameg nem régiben itten. — A' belfő részeket vizsgáló test-bontzó Doctor Ur, midőn a' maga gyarkorlásban lévő Tanítványainak jelenlétekbén a' minap egy afzszonyi testet felbontott volna, Tanítványai kozzul 32ten nem tsak azonnal meg-betegedének; hanem azok kozzul már haton megis hóltanak, és a' többis még tökéletesen azóta helyre nem alhatott. Ennek az okát szüntelen keresik, de kinem találhattyák.

Hogy némely Lélek látható, és fogható legyen, megtetszik a' máí Praktika filósofiából. Ausztriában nem meszfe Béishez meghal a' Napokban egy vakbuzgóságban neveltetett Banyának a' Férje; egy nibány napmúlva bémégyen hozzája 3. Lélek ólly izenettel, hogy ők a' Purgátoriumból az ő Urától 40. Luidorért jottenek, mely nélkül vízfza se fogának menni; vagy ötetis elvíszik magokkal. Eskudni kezd az afzszony, hogy 20. Luidornál több kezenil nem volna, de ha várakozhatnának, holnap estvére a' többitis kifzerzené; ráállnak a' Lelkek, a' 20. Luidort kézhez veszik olly feltétel alatt, hogy a' következendő estvére megjelenén, a' többitis hézhez szólgáltani elnemulassa. Az afzszony másnap ide'stova járván pénzt költsönözni, kitanulják a' Historiát, rá-

Iefnek a' szomszédok, és a' Lelkek között el-
fogván, a' harmadikat szalattában a' szomszéd mézfáros-
Kutyáival mardostatták öfzve. A' ketteje máigis fog-
va, és visszfa sem eresztik mind addig a' Purgatori-
umba, míg itt a' testben meg nem lakolnak; a' harma-
dikot már Purgatoriumbanis keresték, de ott sem akad-
hatnak nyomába.

Már irtuk vala, hogy Bukovina a' maga igaz-
gattatásának régi formáját elváltoztatván, 3 Politi-
cum és egy Criminale Torvényszéketskék állitának fel
benne, a' hozzá az itten Bétsben tanittatott hivatalbéli
személyek, minckutánna a' próbát a' múlt Décember-
ben kiállották volna; F. Királyi petsétes Levél melle-
gűtnak inditattak hogy Jan. 28-kán ki ki a' maga kirende-
t helyére érkezzék. — Ezek többnyire mind Magyar
és Erdély országi fiak azért, hogya' Német nyelven ki-
vul o'áhúlis tudtanak, mely ottan szükfégesképpen
megkivántatik. Három vallásbéliek u. m. R. Katho-
likusok, Helvétziai, és Görög vallóft tartók; de mi-
nyájon a' magok hivataljokra jól elkészult Ifjak.

Prussiából iratik, hogy itten egy Haditiszt A.
a' múlt esztendőben egy bizonyos embertől néhány
ezer forintot vévén-fel koltson, nem régiben meg-
hal B. a' Créditor; és ennek özvegye egy nihány
hetek mulva tűz által elpusztittatik. Kéri azért A-tól
az adóflágot a' nyomorúlt Özvegy; de ez azt vélvén,
hogy az iráfokkal együtt az adóflágis megégett, tagad-
ni kezdi adóflágát. Elmegy a' szegény Özvegy egy
fő Ministerhez, kinek ügyét megpanaszólvan, hivat-
tatik A. a' Minister eleibe, 'sottis tagadván adóflágát,
hitre megy a' dolog, és megis esküszik A. hogy ő
az Özvegynek egy krajtzárjával sem adós, 'své-
ge szakad a' Pernek. Ezen Özvegynek Szolgája az
égésközben kikapott vólt egy Ládátskát a' tűzből,
mely

melyről azt tapasztalta vala még az Ura' idejében hogy nagyon féltik és örökké zárva tartják, gondolván, hogy pénz van benne; de midőn felnyitván látná hogy mind írott pappiros, egy szegeletbe bévetvén a' mint az Özvegy az égésből kirágadot jószágokait özve-szedegeté, rátalál erreis, és a' tagadott adósságról való bizonyság Levélis kezébe akad; meggyen vele egyenesen az elobbeni Ministerhez, és megbeszélvén a' dólgot, hivatatik a' hamis hírű adós, megmutatják néki a' Levelet, és azt feleli erreis, hogy tsak az ő irása' és petséte' majmozófa légyen; de más irásából és petsétlétéből igaznak találtatván a' Levél; a' mostan Uralkodó F. Pruszszus Király ezt az ítéletet tevén a' hamis-esküvő nagy Haditisztadósra, hogy az Özvegynak 6 annyit fizessen és hálrig utzát sepervén, minden esztendőben ezen gonosz tselekedete mogyorófa olojjal orvosoltassék.

Külömb különbféle Tudósítások.

Spanyol Ország az Algiriakkal való háborút egy tsendes békeslegi frigygyel váltotta-fel, sőt nem tsak, hanem még egy másnak vizszánozandó kereskedési segittséget is ígérnek. — A' Törökök a' F. II-dik József nagy türedelmű szárnyai alá szüntelen jönkedéssel a' határszéleken, és magoknak lakó helyet nyervén, letelepednek, és minden Keresztényekkel tsendes békeségben élnek. — A' Frantzia az Anglussal és Hollándussal, a' Hollándus a' F. Császárral, a' F. Császár a' Muszkával a' Pruszszussal kereskedésbéli szövetséget kötötenek. Kezdmár Hollándia (későre) a' jobbik oldalára fordulni, és a' maga állandó nyugodalmanak oszlopát a' Pruszszus Udvarnális munkálodni. — Pesten a' F. Monárkha Barmokat gyógyító, és Barom gyógyítottokat

tanító Oskolát állított fel, mely tehettségnek fő Doktorává *Tólnay Sándor* Ur tétetett. — Erdélyről egy szép hírt beszélgetnek fogsosra; mihelyt nagyon kitálálja valaki mondani, mingyárt miis kitrombitáljuk; addig fűkfégesnek tartjuk vele halgarni. — A' múlt esztenednek utolsó vasórnapiján egy a' S. Pataki Kollégyomban elobb, annakutánna a' külső Akadémiákban tanult született Magyar fi Predikator *Török István* Ur, minden jelenlévő Halgatóinak ítélete fzerént igen jelesen prédikállott Bétsben Frantzianyelven, a' Helvétziai vallást tartó gyülekezet' Templomában. — Frantzia Országban a' 'Sidó Közönlég 100 Milliomat ígért nem régiben a' maga vallásának szabadon léjendő gyakorolhatásáért; de még mind eddig nints megengedve, noha Frantzia Ország, hól olly fok a (000) tizfra az adósság' rubrikájában, a' jelentő szám után, 100 Milliomért nagyobb dolgotis hogy meg ne engedjen, fenki sem kételkedik. — A' Leopold-Városban lakott egy nevezett Karmélitak Huft nem evő Pápok, kik idössiebbekk, pensiót nyernek; a' kik fel vagy nak szentelve, salura Plébániákra osztatnak, egy nihány ezekközzül, a' Könyörületes Papok' Klastromába tétetnek által. A' Kegyelmes Barátok pedig minden betegjeikkel edgyütt a' *Landstrafrza* kivitetnek, és így az elsőnek Klastromából házakat épittetnek. A' múlt hétfan hivat egy * * szerzetebéli Pap, ki Plébániára tétetett, egy szabót, hogy neki nadrágot, és más világi Papi kontóft szabna, elmegy a' szabó, de mint hogy a' szerzetesnek, ha nem ha levetette Szerzetesi Ruháját, kontóft nem szabhatott, ba levetette pedig tsak az ártatlanságnak kontóftében maradott, kéntelenítették a' szabó levetkezni, és a' maga kontóftét a' Szerzetesnek általadván, 's szerzetesi ruhában öltözvén, kontóft szabni

az új nadrágos Atyának. — A' Barátok, Kaputzina fok, a' kik arra-valók, nemkülomben mind Plébániákr. ösztárnak; mihelyt az ido a' télből felenged. A' Barátok a' múlt hónapban (a' német Levelek szerént) kulomb kulomb jó borok között egy innepet szentelvén és tartván, az ifjabb Barátok utóljára olly buzgókká találtak lenni, hogy még a' Qvardiánnakis öket intő szavait lenevetség, a' szerzet réguláit' lépdesikvala által. Ez elébb menvén, e' mondaték reájjuk: hogy a' Lärmát inditók kozzul 5. kuldellék a' Semináriumba Házi-fizolának.

Tekintetes *Manigai Pál* Ur, kiről az ötet esmérők így szollanak; egy nagy Tudományú minden kevélységnélkül való érdemes Hazafi — a' F. Mőnárkha által Sááros Vármegye' Viceispánnnyának tétett.

Szabo Gergely Ur, a' F. Magyar Kantzellárián eddig volt V. Protokóllista; és *Schenstain Ferentz*, a' F. Budai Helytartó Tanáts-fzéken eddig volt Titoknak, a' F. Magyar Kantzelláriánál Udvari Titoknakoknak. tétettettek, — *Scabó Gergely* Ur helylet V. Protokolista lett: *Bessenyei Beothy József* Ur.

Sz. S.
